

Storstockholms
brandförsvär

Tertialrapport 2/2017

med prognos per 31 december 2017

Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten åt tio kommuner: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

2017-09-25

Diariennr. 201-536/2017

Innehållsförteckning

Förbundsdirektören har ordet	5
1. Storstockholms brandförsvär	7
Förvaltningsberättelse	8
2. SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas och andra myndigheters förmåga att själv förebygga och agera	8
SSBF:s förebyggande arbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter	8
SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor	12
SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser	14
SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas	16
3. SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka	18
SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka	21
SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	23
SSBF ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer	27
SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap	27
SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella	28
SSBF ska utveckla sin förmåga att verka vid terrorhändelser	28
4. SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare	31
5. SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	35
6. SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	37
7. SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning	39
7.1 Ekonomi	40
7.1.1 Det ekonomiska utfallet ska vara i balans med budget	40
7.1.2 Analys av lagd prognos	41
7.1.3 Balansräkning med kommentarer	45
7.1.4 Kapitalkostnader	47
7.1.5 Investeringar	47

Förbundsdirektören har ordet

Storstockholms brandförsvär redovisar ett gott verksamhetsresultat efter andra tertialet år 2017. Sammantaget visar förbundet grönt ljus vad gäller arbetet mot måluppfyllnad.

Under perioden januari till augusti har Storstockholms brandförsvär genomfört 7 833 räddningsinsatser och andra uppdrag. Antalet larm har ökat något jämfört med motsvarande period de senaste åren. Samtidigt har andelen onödiga automatiska brandlarm minskat. Vi ser också att Storstockholms brandförsvär larmas till allt fler trafikolyckor. Storstockholms räddningscentral har under perioden hanterat ca 17 000 medlyssningar från SOS Alarm.

Inom ramen för arbetet med att förebygga olyckor, har vi under perioden genomfört en mängd aktiviteter som tillsynsbesök, inventeringar, dialogmöten och handläggning av tillståndsärenden. Ett uppskattat försök med ”drop-in”-möten för stadsbyggnadskontorets planavdelning har genomförts. Förbundet har deltagit i scenariospel för Saltsjöbanans anslutning till Slussen, och har påbörjat planering för en gemensam övning tillsammans med projektägaren för Slussen-projektet.

Våra stationer har under tertialet fortsatt att göra olycksförebyggande insatser i form av bl.a. utbildning och information om brandsäkerhet till 6-åringar, för personer i riskgrupper, samt besök vid badplatser för att förebygga drunkningsolyckor. Vi har deltagit i ett flertal evenemang riktat mot ungdomar, bland annat Bonnier Hoops och We are Stockholm-festivalen. Under sommaren har förbundet också deltagit i Pride-festivalen med ett välbesökt seminarium i Pridehouse om suicidprevention, såväl som deltagande i Pride-tåget. Vi ser att dessa insatser uppskattas av dem vi möter. Antalet följare och interaktioner i våra digitala kanaler och sociala medier ökar också stadigt.

Arbetet med att höja förbundets förmåga att agera vid terrorhändelser och pågående dödligt våld har pågått sedan juni 2016. Terrorrådet på Drottninggatan i april 2017 ökade ambitionen att nå effekt av detta arbete än mer. Under sommaren 2017 har samtlig utryckande personal genomfört utbildning och övning i personligt agerande och gruppens agerande vid räddningsinsatser i miljöer där det finns en riskbild kopplad till hot om terror/pågående dödligt våld. Under hösten bygger vi på systemet med utbildning och övning i hur flera gruppers samverkande agerande, ledningsträning, samt genomför fleraktörsövningar ihop med Polisen, ambulansen och andra räddningstjänster.

Det nya kollektivavtalet för deltidsanställda brandmän, RiB 17, ledde till missnöje och uppsägningar bland våra deltidsmedarbetare. Vi har under sommaren haft ett stort antal vakanser på våra deltidsstationer Vaxholm och Ljusterö. För att säkerställa beredskapen krävdes förstärkning av heltidsanställda brandmän. Det har lett till en

ökning av direkta övertidskostnader för perioden men kommer även att ge förhöjda kostnader under hösten.

Det interna utvecklingsarbetet i förbundet går framåt i hög takt. I syfte att kunna vara en e-myndighet år 2019 pågår arbete med att kartlägga och utveckla arbetsprocesser och bygga teknisk infrastruktur. Projektet att samordna yttre och inre ledning har under tertialet kommit igång på allvar. Avsikten är att flytta Storstockholms räddningscentral från Täby till Johannes brandstation och anpassa SSBF:s huvudkontor utifrån ett organisatoriskt helhetsperspektiv.

Under perioden januari-augusti redovisar förbundet ett ekonomiskt resultat på 10,6 mnkr vilket avviker från budget men är i linje med helårsprognosen.

Svante Borg
Förbundsdirektör

1. Storstockholms brandförsvär

Vi skapar trygghet

Storstockholms brandförsvär (SSBF) är ett kommunalförbund för medlemskommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundets politiska ledning utgörs av en direktion med representanter från samtliga medlemskommuner.

Förbundets verksamhet utgår år 2017 från ett huvudkontor, 13 heltidsbrandstationer, två deltidbrandstationer, nio räddningsvårn, två utbildnings- och övningsanläggningar samt Storstockholms räddningscentral (SSRC).

SSBF verkar kontinuerligt för en ökad samordning av räddningstjänstverksamheten i regionen och för en samhällsservice där administrativa gränser inte tillåts försämra kvaliteten på servicen till de som bor, verkar och vistas i regionen.

Handlingsprogram 2016-2019

Enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska ett handlingsprogram fastställas vart fjärde år. Programmets syfte är, förutom att utgöra ett politiskt styrdokument för SSBF:s verksamhet, att ge information till enskilda och samhällsaktörer om förbundets arbete. Utöver detta ska det kunna utgöra ett av flera underlag för statens tillsyn av SSBF:s medlemskommuner enligt lagen om skydd mot olyckor. Strukturen i verksamhetsplanen för 2017 har sin utgångspunkt i handlingsprogram 2016-2019 som fastställdes av direktionen 2015-11-24 och gäller från och med 1 januari 2016.

Centrala mål och kvalitetsmål

De sex centrala målformuleringarna i handlingsprogrammet utgör rubriker i verksamhetsplanen. För de två centrala målen "SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera" och "SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka" finns kvalitetsmål som har ett invånarperspektiv. Exempelvis finns mål kring vår snabbhet, kapacitet, noggrannhet och robusthet.

Utvecklingsmål 2016-2019

Vi har tagit fram utvecklingsmål som anger inriktningen för det utvecklingsarbete som ska ske för att bidra till att de centrala- och kvalitetsmål uppnås. Dessa grundar sig i de genomförda risk- och förmågestudierna. Utvecklingsmålen beskriver en förändring som ska ske i SSBF:s förmågor och har i vissa fall ett mer internt fokus. I handlingsprogrammet för 2016-2019 anges totalt sju utvecklingsmål för det förebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten under perioden. De sju utvecklingsmålen kommer att återkomma i de kommande fyra verksamhetsplanerna och ges olika tyngd olika år.

Förvaltningsberättelse

2. SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas och andra myndigheters förmåga att själv förebygga och agera

Vår huvudsakliga uppgift inom det förebyggande arbetet är att påverka och stödja enskilda och andra samhällsaktörer så att de själva kan förebygga bränder och andra olyckor samt ha en egen beredskap för att agera när olyckan sker. Grundläggande förutsättningar för detta är kunskap och kompetens som svarar upp mot de behov, situationer och målgrupper som vi möter.

SSBF har även en myndighetsroll där syftet är att förebygga olyckor, den innefattar

- tillsyn av att ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar bedriver det förebyggande arbete som åligger dem enligt lag
- tillståndsprovning för hantering och innehav av brandfarlig och explosiv vara,
- att tillse att sotning och brandskyddskontroll sker, och
- att i samverkan med SMHI och övriga räddningstjänster i länet bedöma brandrisken som underlag till beslut om eventuella restriktioner. Kommunen meddelar eventuellt eldningsförbud.
- att svara på remisser från kommunala och statliga myndigheter utifrån perspektivet skydd mot olyckor

SSBF:s förebyggande arbete är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter

Vi genomför ett stort antal informationstillfällen årligen, till exempel 6-årsverksamheten, vid badplatser, till fastighetsägare och vid många offentliga evenemang. Vi ger information och rådgivning via bland annat en telefonjour, webbplatsen (www.storstockholm.brand.se) och vid uppföljningsbesök i byggnader där en brand har skett. Vi utbildar anställd i våra medlemskommuner. Brandskydd är kärnan i dessa utbildningar. För att nå ut med information till flera av de som behöver den, men som själva inte söker information, behöver SSBF identifiera mottagarna för kunskapen och i samverkan med andra i samhället hitta former för att nå ut med den kunskapen.

Målen är att SSBF:s förebyggandearbete:

- är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter
- har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

SSBF ska utveckla

- förmågan att *analysera* och lära av inträffade händelser
- sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

I verksamhetsplanen för 2017 finns tre uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

➔ **Stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga och kunskap att förebygga bränder och allvarliga konsekvenser till följd av bränder.**

Personalen vid våra brandstationer ger information och utbildning om brandskydd
Våra stationer har under tertialet fortsatt genomföra riktade insatser i form av bl.a. utbildning till 6-åringar, gett information i brandkunskap och brandsäkerhet i bostäder för boende med stöd, träningsboende och genomgångsboende. Samtliga brandstationer samverkar regelbundet med sin/sina kommuner och stadsdelsförvaltningar i exempelvis POSOM-grupper och trygghetsråd i syfte att stärka kunskapen om brand och brandskydd. Stationerna genomför även återbesök efter brand vilket också upplevs som en höjning av den enskildes förmåga.

Vi erbjuder utbildningar i brandskydd till anställda i våra medlemskommuner
Vi erbjuder utbildningsinsatser i brandskydd till bland annat anställda i våra medlemskommuner. Hittills i år har 70 utbildningar genomförts.

Vi ger stöd till våra medlemskommuner i samhällsbyggnadsprocessen
Vi stöder våra medlemskommuner med sakkunskap om brandskydd och insatsmöjligheter i samhällsbyggnadsprocessen på olika sätt främst genom samverkan, rådgivning och remissvar.

Utökad service till Stockholms stads stadsbyggnadskontor
Under perioden har ett försök med ”drop-in” möten för stadsbyggnadskontorets planavdelning genomförts och utvärderats. Stadsbyggnadskontorets planhandläggare har då haft möjlighet att rådfråga om SSBF:s syn och tolkning i olika planärenden. Vår uppfattning är att dessa tillfällen har varit uppskattade. Under hösten fortsätter försöket med ett tvåtimmarsmöte per månad.

Slussen projektet
SSBF är involverat i ombyggnationen av Slussen på flera olika sätt. Under tertialet har SSBF bland annat deltagit i scenariospel för Saltsjöbanans anslutning till området. Systemhandlingar för bussgaraget i Katarinaberget är under granskning. SSBF har påbörjat planering för en gemensam övning tillsammans med projektägaren. Pågående pålning under vatten innebär att våra dykare kommer delta i övningen.

Posttågtransporter i Citybanans tunnelsystem
Under våren sökte Trafikverket utökad dispens för transport av posttåg hos Transportstyrelsen. SSBF har efterfrågat beslutsunderlag för att säkerställa lämpligheten i att transportera posttåg i Citybanan. De utredningar som Trafikverket tagit fram för att utreda riskerna visade på att konsekvenserna av en brand är större än

för brand i pendeltåg. Detta har föranlett att ett antal skyddsåtgärder vidtas de gånger posttåg ska köras i Citybanan.

Några exempel på aktiviteter vid våra brandstationer

I Vallentuna fick vi kvitto på att 6-årsutbildningen gett resultat då en liten flicka hjälpte sin mamma att släcka en brand i deras hus. Flickan premierades för detta på Vallentuna brandstation.

Vällingby station har besökt Lambarön, en ö som saknar vägförbindelse och färja, i syfte att ge information och råd för att stärka de enskilda. De har också riktat en särskild insats till ett nyöppnat flyktingboende där det varit ett flertal brandtillbud.

➔ **Medverka till att stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga att förebygga även andra olyckor än bränder som kan leda till räddningsinsats.**

Infrastrukturärenden

Flertal infrastrukturanläggningar projekteras och byggs för närvarande. Under T2 har SSBF haft uppdrag i följande projekt:

- **Förbifart Stockholm:** Etableringar på flera platser inom SSBF:s område. Platsbesök har genomförts i Akalla/Hjulsta. Dialog kring framföringsstöd har hållits.
- **I FUT projektet** (förvaltning och utbyggnad av tunnelbana) har flera detalj- och järnvägsplan granskats. t.ex. detaljplan Odenplan, Hagastaden, Arenastaden, Akalla-Barkarby. Även järnvägsplan på aktuella sträckor har granskats.
- **Överdäckning av centralstationsområdet:** Preliminär riskanalys har inkommit för överseende. Detaljplaneändringar i vissa fastigheter i närheten och intill området har besvarats i behovsbedömningskedet.
- **Ombyggnation Slussen:** Granskning av systemhandlingar för bussterminalen.
- **MälARBanan:** flertal arbetsmöten med projektägarna har hållits under perioden.

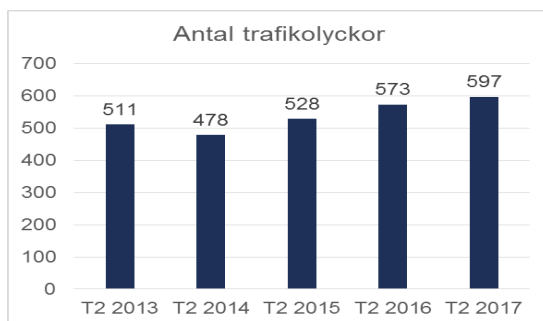
De yttre befälens engagemang i insatsplanering och framkomlighet i City.

De yttre befälen är involverade i flertal byggprojekt och bevakar framkomligheten i stadsmiljön. Under perioden har ett remissvar förberetts till Stockholm stad angående trafik- och gatumiljöplan för City.

Citybanan

Citybanans orienteringsritningar för att underlätta våra insatser har färdigställts under perioden i samarbete med Trafikverket. Även en grundläggande larmplan/händelseindex för insatser i Citybanan har tagits fram. All utryckningspersonal har under våren genomfört webbutbildningen "blåljusutbildning för Citybanan". Halvdagsorienteringar i anläggningen har genomförts för utryckningspersonal på Katarina, Kungsholmen, Solna, Östermalm, Brännkyrka och täckstyrkorna samt för

ledningsoperatörer, yttre befäl och vakthavande brandingenjörer. Totalt har ca 250 personer från SSBF deltagit i orienteringarna. En större insatsövning genomfördes i Citybanan den 23 maj.

SSBF larmas till allt fler trafikolyckor. Vid behov genomförs olycksutredningar. Erfarenheterna återförs till berörda aktörer som kan vidta åtgärder.

Självordsprevention

SSBF är en aktiv samverkanspart inom självordsprevention mellan blåljusorganisationerna och Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP). Ett utbildningsmaterial har tagits fram. Som exempel kan nämnas att Kungsholmens brandstation under tertiåret informerat om vårt självordspreventiva arbete vid det lokala trygg- och säkerhetsrådet och även bjudit in dem att ta del av vår utbildning.

Statistikredovisningen över antalet självordslarm har förändrats under 2017 och är inte jämförbar med tidigare år. I och med övergången till den nya händelserapporten registreras självordslarm som en egen händelse. Det gör att det kommer att bli enklare att följa upp antalet framöver. Vissa självordslarm registreras även som trafikolycka där orsaken är avsiktlig. Under perioden jan-aug 2017 har 147 larm registrerats som självordslarm.

Några exempel på aktiviteter vid våra brandstationer

Fler stationer har besökt badplatser i kommunerna i syfte att förebygga drunkningsolyckor. Några stationer i Stockholm har i samverkan med kommun och Svenska livräddningssällskapet ordnat en aktivitet som heter "bli vän med vatten" som ägt rum på kommunens badplatser. Det har även genomförts lokalt i andra av SSBF:s medlemskommuner.

→ Genomföra kontinuerlig omvärldsbevakning och rapportering inom SSBF, till samverkanspartners och till kommunerna.

Omvärldsbevakning sker dagligen och rapportering kring inträffade händelser, kommande händelser samt trender och tendenser genomförs både internt, till samverkanspartner och till kommunerna. Enheten ledning har vid inträffade händelser och utifrån omvärldsbevakning akut underrättat kommunerna om förändringar och trender som kan leda till samhällsstörningar eller som av andra orsaker kan vara en kommunal angelägenhet.

Stort informationsbehov efter höghusbranden i London

Under maj månad skedde en mycket allvarlig brand i ett höghus i London. Branden fick ett häftigt förlopp vilket sannolikt berodde på användning av cellplast i fasaden. Branden skapade en oro och ett informationsbehov hos media och allmänheten vilket till stor del riktades mot SSBF. Ett flertal medarbetare ställde upp både i radio och TV-sända intervjuer. De frågor som ställdes rörde sig mellan byggnadskonstruktion, tillbud samt hur man praktiskt genomför släckinsatser vid denna typ av byggnadskonstruktioner.

SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

Kunskap om olyckor är en förutsättning för samhällets gemensamma strävan mot ett minskat antal olyckor. SSBF har här en unik erfarenhet och är den aktör som ser olyckorna och har möjlighet att sammanställa och analysera erfarenheter och lärdomar från dem. Flera aktörer i samhället har ansvar och rådighet (samt möjlighet och vilja) att arbeta förebyggande mot olyckor, men inte kunskapen om var eller på vilket sätt olyckorna sker. Genom att utveckla och systematisera uppföljningen av olyckor ska vår erfarenhet och kunskap spridas till såväl kommunala, privata och andra offentliga aktörer.

I verksamhetsplanen för 2017 finns fyra uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för vårt pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

→ Utföra myndighetsutövning inom lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarlig och explosiv vara.

Tillsynsbesök samt andra typer av inventerings/informationsbesök genomförs kontinuerligt enligt plan.

Under sommaren har ett 30-tal verksamheter besökts i skärgården på c:a 15 olika öar. Som en följd av besöken har ett 20-tal tillsynsärenden registrerats. De vanligast förekommande anmärkningarna rör utrymningsskyltning, självstängarfunktion och tillhållning på dörrar (verksamheter för förläggning) och brister som kan kopplas till el. Besöken på öarna har även resulterat i förmedling av råd och information.

Det löpande arbetet inom sotningsområdet handlar om att hantera ansökningar om byte av sotare, hantera klagomål och svara på frågor från såväl "kunder" som från anlidade entreprenörer. Det löpande arbetet innebär också dialogmöten med avtalade entreprenörer, hantering/arkivering av utskickade förelägganden, hantering av tvister mellan entreprenörer och enskilda, upphandling av nya entreprenörer m.m. Avtalsuppföljning av sotningsverksamheten sker årligen.

Arbete utifrån tillsyner enligt LSO 2 kap. 4 §, farlig verksamhet, inledda under 2015 och 2016 fortsätter. Förberedande arbete inför framtagande av kommunal plan för räddningsinsats avseende Sevesoverksamheterna i Loudden har bedrivits inför höstens arbete.

Avseende tillståndsgivning enligt lagen om brandfarlig och explosiva varor ser antalet fattade beslut ut att öka något jämfört med tidigare år. Detta redovisas i årsredovisningen.

Workshop med Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI

Tillsammans med bland annat FOI har SSBF deltagit i en workshopserie om olika samhällshot. Fokus i nuläget är långvarigt strömbortfall, eventuellt i kombination med en CBRNE händelse. CBRNE är den engelska förkortningen för kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen.

→ **Genomföra dialog med medlemskommunerna avseende inriktning av det olycksförebyggande arbetet.**

Ett underlag har tagits fram för att kunna genomföra en dialog om det olycksförebyggande arbetet inom forumet Risksam där medlemskommunernas säkerhetschefer ingår. Dialogen var tänkt att ske under i april, men till följd av terrorhändelsen på Drottninggatan har dialogen skjutits fram till nästkommande Risksammöte under hösten.

↓ **Genomföra dialog med medlemskommunerna avseende samverkan inom området krishantering.**

Planering för dialog med medlemskommunerna avseende samverkan inom området krishantering påbörjades under våren. Vi har deltagit i en introduktionsutbildning om regional samverkan vid samhällsstörningar som hölls av Samverkan Stockholmsregionen. På grund av uppskjutet Risksammöte (till följd av 7 april-händelsen) och förändrat personalläge kommer uppdraget inte att hinnas med i år.

→ **Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med att stödja de enskilda att förebygga och hantera olyckor.**

Under sommaren har SSBF deltagit i Pridefestivalen tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och sex andra räddningstjänster från olika delar av landet. Uppslutningen var rekordstor i år. SSBF genomförde också ett välbesökt seminarium i Pridehouse, Rädsla liv med samtal, där vi talade om räddningstjänstens arbete med att minska antalet självmord och självmordsförsök.

Vi har också deltagit i ett flertal evenemang riktat mot ungdomar, bland annat Bonnier Hoops i Kista/Rinkeby och We are Stockholmfestivalen i Kungsträdgården.

Löpande arbete har genomförts med innehållet i våra egna kommunikationskanaler, till stöd för olycksförebyggande arbete. Antalet följare i SSBF:s sociala medier, Facebook, har sedan årets början ökat med ca 20 procent, från 3 239 till 3 921 följare. Våra inlägg når vanligen mellan 3 000 och 8 000 personer. Några inlägg sticker ut, bland annat brandmannen Stefans berättelse från arbetet på skadeplatsen vid terrorattentatet den 7 april som lästes av ca 102 000 personer. Ett annat exempel är ett inlägg som berättar om två små flickor som gjorde hjälteinsatser i samband med en brand. Det lästes av ca 22 000 personer. Vi ser också att personer gärna delar och sprider våra inlägg när vi publicerar samhällsinformation, t.ex. eldningsförbud.

Utvecklingsmål

Utvecklingsmålen innebär en förstärkning av vårt organisatoriska lärande och vår roll i samhällets lärande från olyckor som inträffat. Under 2017 fokuserar vi på två av utvecklingsmålen från handlingsprogrammet med koppling till det förebyggande arbetet. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar.

SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser

→ **Utveckla och implementera en systematisk process för lärande inom förebyggande- och räddningsinsatsverksamheten baserat på analys av rapporterade insatser och utredda olyckor.**

En verksamhetsmodell för erfarenhetsåterföring

Arbetet med att ta fram en verksamhetsmodell för erfarenhetsåterföring är i slutfasen – avstämning med arbetsgruppen och dokumentation återstår.

Vi säkerställer kvaliteten på händelserapporterna

Arbetet med att säkerställa kvaliteten på händelserapporterna har fortsatt. Under tertiäl 2 har utbildning genomförts av 17 rapportgranskare från räddningsavdelningen samt ledning och samverkan. Med syfte att få en bättre verksamhetsanpassad utdata i händelserapporterna pågår samtal med systemägaren. Dialog med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har påbörjats för att hitta en lösning där länets räddningstjänster kan ta del av varandras händelserapporter.

Lärande efter händelsen på Drottninggatan den 7 april

Ett omfattande arbete har genomförts där en hög andel medarbetare deltagit i ett flertal olika aktiviteter och utredningar med att lära från händelsen på Drottninggatan den 7:e april. Erfarenheterna har bland annat tagits tillvara under utformningen och genomförandet av försommarens övningar. Ett resultat av detta var att minst en instruktör i varje instruktörsgrupp vid de s.k. kaderövningarna hade praktiska erfarenheter från räddningsarbetet vid terrorhändelsen i april. De operativa befälen på L3-nivån har under våren genomfört den distansledda utbildningen AAR After Action Review.

Storstockholms räddningscentral har justerat en del utalarmeringsrutiner och indexnoder för att bättre kunna larma och leda utifrån erfarenheterna från den 7:e april.

Lärande efter olycksutredningar

Under tertialet har den omfattande vindsbranden i flerbostadshus på Oslogatan färdigställt. SSBF:s fokus efter olycksutredningar har varit att sprida våra erfarenheter till fastighetsägare, konsulter samt stadsbyggnadskontor. Den andra utredningen som slutförts är en extern olycksutredningen som genomförts på uppdrag från Räddningstjänsten Enköping-Håbo där fokus varit att utreda samverkan mellan olika räddningsorganisationer inom SSR:s verksamhetsområde. Det pågår även en olycksutredning om brand i flerbostadshus på Hyppingeplan i Tensta.

Kompletterande händelserapporter

Utöver olycksutredningarna har ett stort antal kompletterande händelserapporter genomförts. Fokus nu och framåt är att genomföra utredningar kring inträffade trafikolyckor. Det finns ett behov av erfarenhetsåterföring och utveckling av metoder för trafikolyckor inom SSBF.

Exempel på resultat från genomförda utredningar

Arbete med att utreda inträffade bränder och olyckor och återföra resultatet av undersökningarna till de drabbade fortgår enligt fastställd plan och en grupp för samordning och kvalitetssäkring av olycksutredningar är igång. Cirka 20 olyckor som lett till räddningsinsats har undersökts, sammanfattats i en rapport och redovisats för de drabbade.

Som exempel på utredningar och platskopplad återkoppling som fått positiv respons under andra tertialet kan nämnas:

- ✓ **Anlagd brand i Rinkeby skola**
Resultat: SISAB tidigarelägger en revisionsbesiktning av utrymningslarm, rektorn har också sett över och ändrat rutinerna för skolan bl.a. avseende regler för att vistas i idrottshallen.
- ✓ **Tre trafikolyckor på Essingeleden p.g.a. betongbular i vägbanan**

Resultat: Trafikverket återkom 3 dagar efter utskickad rapport med besked om att:

- Förbättra informationen på Essingeleden
- Öka täthet och storlek på skyltning
- Pröva med fluorescerande färg på skyltar
-

✓ **Brand i kök hos boende för nyanlända**

Resultat: Verksamhetsansvariga ska genomföra en informationsinsats till de boende avseende riskerna med matlagning med olja samt hur man skyddar sig mot brand. Byggnadsägaren (Micasa) avser att se över brandcellsgränserna mellan bostäderna samt behovet av alternativa utrymningsvägar i aktuell byggnad samt liknande byggnader.

Samordning och kvalitetssäkring av olycksundersökningar

Inom riskavdelningen har en grupp tillsatts som har till uppgift att samordna och kvalitetssäkra arbetet med olycksundersökningar. Bränder i flerbostadshus, vårdmiljöer, främst HVB-hem och skolor prioriteras. Även brand i andra miljöer ska undersökas om konsekvenserna av branden i hög grad avviker från det förväntade. Även vissa typer av trafikolyckor ska undersökas.

Utveckling av avvikelshanteringssystemet för SSRC:s samverkanspartners

Vi fortsätter att utveckla det avvikelshanteringssystem som finns gemensamt för SSRC:s samverkanspartners. Vi hanterar avvikelser i ledningssystemet genom en systematisk och dokumenterad erfarenhetsåterföring.

SSBF ska utveckla sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

➔ **Utreda och analysera samhällets riskbild som ett av underlagen för vår förebyggande och skadeavhjälpande verksamhet.**

Uppdraget att ta fram en modell och ett arbetssätt för kontinuerlig analys av samhällets riskbild inom SSBF:s område har fortsatt under andra tertialet. En workshop hölls i maj som syftade till att ta reda på vad som bör ingå i en statistikanalys samt i en inventering av riskkällor och särskilt skyddsvärda områden. Därefter har ett utkast på modell tagits fram som nu är på internremiss i organisationen. Tidplanen är något förskjuten jämfört med ordinarie plan.

➔ **Genomföra en översyn av tillsynsprocessen.**

Arbete med att göra en översyn av tillsynsprocessen pågår. Arbetet förväntas vara klart under slutet av året och ska presenteras i en rapport. Översynen ska omfatta alla delprocesser avseende tillsyn enligt LSO som t.ex. urvalsmetoder (för platsbesök), genomförandemetoder, bedömningsgrunder och kommunikationen gentemot den

enskilde. Rapporten ska från och med 2018 utgöra underlag för beslut om hur SSBF ska fullgöra kommunens skyldighet att utgöra tillsynsmyndighet.

Uppföljningsmått i VP 2017

MÅL: SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera	Mått	Målvärde Indikator 2017	Resultat jan-aug Prognos
Utvärdering efter genomförd brandskyddsutbildning	Deltagarnas nöjdhet med brandskyddsutbildningen	3,7 (av 4)	Årsredovisning
Antal genomförda brandskyddsutbildningar	Antal medlemskommunerna Antal övriga kunder	Enligt efterfrågan	70 stycken
Företagarnas nöjdhet med myndighetsutövningen (Insikt)	NKI (Öppna jämförelser)	82	<i>Redovisades i T1</i>
Planerad tillsyn utifrån upprättad tillsynsplan (ca 1000 verksamheter)	Antal och andel tillsynsbesök som föranlett åtgärd	1000 enl tillsynsplan	600 genomförda
Inventering med platsbesök utifrån upprättad tillsynsplan (ca 500 verksamheter)	Antal och andel tillsynsbesök som föranlett åtgärd	Ca 500	200 genomförda Antal boenden för nytillkomna har inte tillkommit i den omfattning som prognosticeras, övriga platsbesök utifrån upprättad tillsynsplan förväntas genomföras
Biträda Polisen och andra myndigheter vid utredning av olyckor	Antal /andel utfärdade sakkunnigutlåtanden,	Enligt efterfrågan	En extern olycksutredning på uppdrag från Rtj Enköping-Håbo med fokus på samverkan mellan olika räddningstjänstorg inom SSRC:s verksamhetsområde.
Antal genomförda olycksutredningar	Antal	Behovsstyrt	19
Inkomna remisser från andra myndigheter inom SSBF:s uppdragsområde besvaras normalt inom tre veckor.	Andel inkomna remisser som besvarats inom tre veckor	90 %	Årsredovisning
Under verksamhetsåret ska 19 500 sotningsobjekt brandskyddkontrolleras	Antal genomförda brandskyddskontroller Erfarenhet från avtalsuppföljning	100 %	Svårt att få tillgång till uppgifter vi behöver vid uppföljning av avtal. Under försommaren påbörjas behovsbeskrivning av it- system för uppföljning av myndighetsutövning inom sotning/brandskyddskontroll.
Under verksamhetsåret ska 49 000 objekt sotas/rengöras	Antal genomförda sotningar, Erfarenhet från avtalsuppföljning	100 %	
Antal inkomna frågor från allmänheten, myndigheter och andra aktörer - e-post svar, jordsamtal - platsbesök	Volymuppgifter	Behovsstyrt	Årsredovisningen
Beslut om tillstånd av brandfarlig och explosiv vara ska fattas i "normala/okomplicerade" ärenden inom tre veckor efter inkommen ansökan med komplett underlag. Vid komplexa ärenden ska beslut meddelas inom föreskrivna tre månader.	Andelen "normala/okomplicerade" ärenden som besvarats inom tre veckor	100 %	Årsredovisningen
	Andelen ärenden som överskridit tre månader	0 %	Årsredovisningen

3. SSBF är förberett att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka

SSBF:s räddningsinsatser genomförs av de operativa resurserna och av ledningsresurser som är fördelade inom SSBF:s geografiska område. Räddningsinsatserna ska vara snabba, effektiva och säkra för att begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Förberedelse av räddningsinsats sker genom utbildning, övning, fordons- och materielunderhåll samt kompetensutveckling. Orienteringar, dvs. platsbesök där brandstyrkorna bekantar sig med den närmaste omgivningen för att underlätta räddningsinsats och metodutveckling, är andra viktiga delar inför en kommande räddningsinsats.

För att möta de drabbades och samhällets totala behov vid en olycka finns det i de allra flesta fall behov av samverkan. Förutom samverkan med andra räddningstjänster i regionen sker ett nära samarbete med polis och ambulanssjukvård vid många olyckor. Samverkan sker i flera fall utifrån upprättade avtal där SSBF biträder med kunskap, utrustning och personella resurser. Vissa avtal innebär regelbundna och frekventa insatser såsom avtalet med Stockholms läns landsting kring hjärtstopp-larm. Andra avtal innebär få operativa insatser men kräver däremot utbildning, övning, teknisk utrustning m.m. för att ha beredskap inför en eventuell insats.

Räddningstjänstverksamhet ska planeras och organiseras så att det går att påbörja räddningsinsatserna inom godtagbar tid och genomföra dem på ett effektivt sätt. För den som ringer ett 112-samtal är tiden till att hjälp anländer av stor betydelse. Tiden från att ett nödsamtal tas emot till att räddningstjänstresurser är på plats kallas för *responstid*. För att bedöma hur snabba vi är följer vi upp responstiden, eftersom den är uppföljningsbar och relevant för de enskilda.

Det är av stor vikt för invånarna att räddningsinsatser är effektiva, i synnerhet för de som drabbas av olyckor. Lagen om skydd mot olyckor anger effektiva räddningsinsatser som ett nationellt mål. Vad som är att betrakta som en effektiv räddningsinsats anges dock inte. Vi ser att effektivitet i detta sammanhang är ett mångfacetterat begrepp och har valt att definiera den i tre delar; vår kapacitet: vår noggrannhet och vår robusthet.

Kapacitet innebär att vi, med egna resurser och förmågor samt i samverkan med andra, ska kunna genomföra:

- flera simultana räddningsinsatser mot vanliga olyckor

Målen för SSBF:s räddningstjänst verksamhet är att:

- hjälpen till de enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka
  - hjälpen till de enskilda vid räddningsinsats har god kapacitet, noggrannhet och robusthet
- SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla
- förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer
  - samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella
  - planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap
  - förmågan att verka vid terrorhändelser

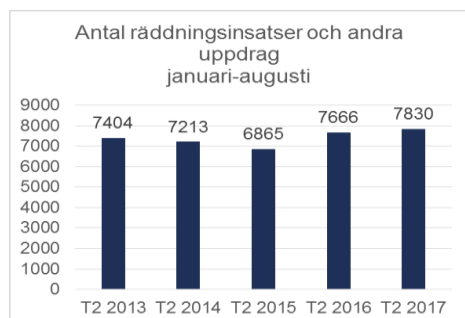
- en mycket omfattande räddningsinsats mot stora olyckor.

Genom att analysera riskerna för olyckor ska SSBF anpassa kapacitetsbehovet på både kort och lång sikt.

Noggrannhet innebär att vi efter en avslutad räddningsinsats inte ska behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats.

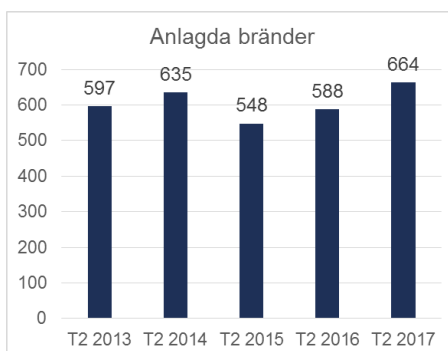
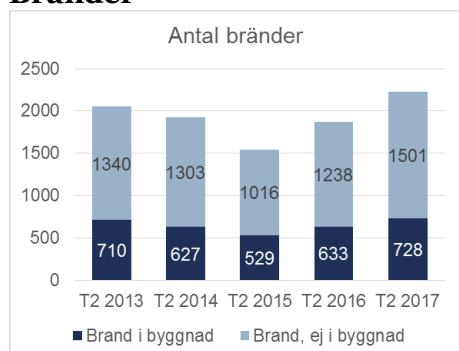
Robusthet innebär att vi ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla räddningstjänstverksamheten.

Antal larm under perioden januari-augusti 2017

Antalet larm har ökat något jämfört med motsvarande period de senaste åren. Samtidigt har andelen onödiga automatiska brandlarm minskat, från drygt 31 procent T2 2016 till 29 procent T2 2017.

Bränder

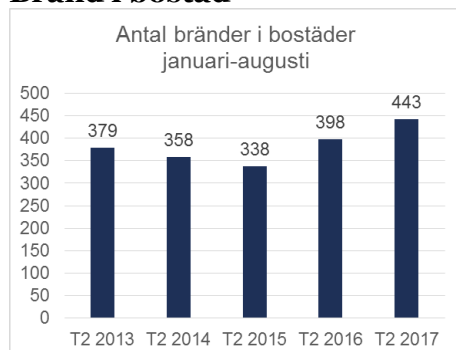

Under januari till och med augusti har SSBF blivit utlarmade till 2 229 bränder. Av dessa är 33 procent brand i byggnad och 67 procent brand ej i byggnad.

Av de 728 bränderna i byggnad så har 272 släckförsök före räddningstjänstens ankomst genomförts och vid 192 av dessa tillfällen lyckades dessa släckförsök. Den vanligaste släckmetoden är med handbrandsläckare eller med vatten från hink eller motsvarande.

Av samtliga bränder var 32 procent anlagda. För brand i byggnad är 15 procent anlagda och för brand Ej i byggnad 40 procent.

Brand i bostad

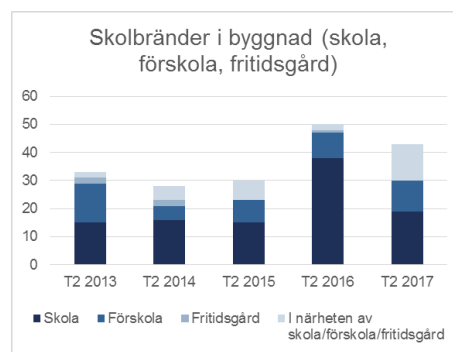
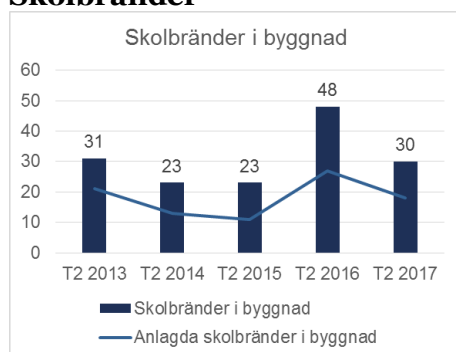
Fyra personer har omkommit vid brand i byggnad och dessa har inträffat i bostad. Det är lika många som omkommit under samma period 2016.

Bostadsbränder står för 60 procent av bränder i byggnad och 23 procent av samtliga bränder.

Endast vid 20 procent av bränderna i bostad fanns det en fungerande brandvarnare. Fyra personer har utrympts vid brand i byggnad vid tre olika

bränder med hjälp av höjdfordon och 11 personer har vid tre olika tillfällen utrympts med hjälp av räddningstjänstens utskjutsstege.

Skolbränder

De senaste två åren har det skett en ökning av brand i skolor och förskolor. För fritidsgårdar som är inkluderade i samtliga skolbränder har antalet inte ökat. Den högra bilden redovisar även antalet bränder som skett ej i byggnad men i anslutning till skolan.

Den vanligaste startplatsen är på toaletten eller utanför byggnaden. Samtliga bränder som inträffat under januari till och med augusti har begränsats till antändningsobjektet startutrymmet eller startbrandcellen.

SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka

I verksamhetsplanen för 2017 finns tre uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbetet kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

➔ **Planera och genomföra insatser så att responstiden blir så kort som möjlig med bibehållen kvalitet.**

Integrering av SOS nya räddningsprocess i vår verksamhet

Storstockholms räddningscentral (SSRC) har arbetat för att implementera och integrera SOS nya räddningsprocess i vår verksamhet. Detta har påverkat våra tider negativt men SOS tider positivt. På sikt är vi övertygade om en positiv effekt på den totala tiden då den förändrade processen är fullt inarbetad.

SSRC har följt upp larmhanteringstiden varje månad för SSRC totalt och för varje samverkanspartner enskilt. Vi följer också upp larmhanteringstiden varje tertiäl för varje enskild medarbetare. Uppföljning och redovisning av SOS tiderna kopplat till responstiden har utvecklats. Vi har fortsatt samarbetet med SOS Alarm avseende medlyssningar och larmhantering och vi har justerat arbetssätt i SSRC utifrån SOS Alarms nya process för räddningsärenden.

Vi följer även upp andelen förlarm varje månad för SSRC totalt och för varje samverkanspartner enskilt. Vi följer också upp andelen förlarm varje tertiäl för varje enskild medarbetare.

Styrkorna informerar sig om olika objekt för att snabbt kunna påbörja ev. insats

På stationsnivå planeras och genomförs övning för operativ personal. Aktiva orienteringar, där styrkorna informerar sig om olika objekt exempelvis skolor, bostadsområden, och köpcentrum, genomförs regelbundet så att en eventuell insats snabbt ska kunna påbörjas. Angreppsvägar värderas kontinuerligt.

Anspänningstid avser tiden från att stationen fått larmet till att första fordon lämnar stationen. Under 2017 har systemet med en digital röst som talar om när det gått 90, 60 respektive 30 sekunder från utlarmning installerats på samtliga stationer.

→ **Genomföra kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartners utifrån samarbetsavtal som reglerar larm och ledning.**

SSRC genomför årligen kvalitetsutvecklingsmöten med enskilda samverkanspartners respektive med alla samverkanspartners samlade. De resterande mötena kommer att ske under oktober/november.

→ **Genomföra insatsplanering i enlighet med krav för verksamheter som klassificeras som farlig verksamhet enligt lag om skydd mot olyckor.**

Under vår och försommar så har regelbundna möten hållits inom ramen för ett gemensamt synsätt på ledning (Ramverk ledning) inom regionen. Medarbetare från enhet ledning har aktivt deltagit i arbetet med att strukturera och planera för den nya metoden att förbereda insats (insatsplanering). Förberedande arbete inför framtagande av kommunal plan för räddningsinsats avseende Sevesoverksamheterna i Loudden har bedrivits inför höstens arbete. Orienteringar har genomförts på objekt som klassas som farlig verksamhet.

Uppföljningsmätt i VP 2017

SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.	Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2017	Resultat T2	Kommentar
Medianen av responstiden ska minska.	Medianen av responstiden ska minska.	..ska minska jmf. med föregående år.(ÖJ)		Resultat från ÖJ 2016 redovisades i T1
Responstiden vid olyckor* ska understiga 13 minuter i 90 % av fallen.	Andel olyckor där responstiden understiger 13 minuter	90 %	79 %	Se kommentar nedan.
-Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga- 20 minuter på platser med fast vägförbindelse	Andel olyckor där responstiden understiger 20 vid fast vägförbindelse	100 %	94 %	Vid en analys om vilka händelser som har en responstid om 20 minuter eller mer så står hjärtstoppslarm för 26 %, Brand i skog och mark för 27 % och trafikolyckor för 8 %.
-Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga- 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse.	Andel olyckor där responstiden understiger 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse	100 %	85 %	Sex larm har överstigit en responstid över 60 minuter. Det är fem bränder i skog och mark och en övrig händelse som bestod av en tidigare sjunken fritidsbåt som börjat läcka ut drivmedel.

*) De uppdrag som inkluderas vid uppföljningen av responstiden är bränder, naturolyckor, trafikolyckor, nödställd person, vattenskada, utsläpp farligt ämne/begränsat läckage av drivmedel/olja, druckning/tillbud, fastkläm person, hiss – risk för personskada, hjärtstoppslarm, läckage från vattenledning, nödställd djur, självmord/försök, stormskada, trafikolycka, annan olycka/tillbud.

** Vid en analys av våra responstider har det framkommit att vid beräkning av tidsmålet om 90 % inom 13 minuter och vid redovisningen av tidigare års responstider så har starttiden varit när SSRC påbörjar medlyssning av SOS Alarms 112 samtal. I och med övergången från insatsrapport till händelserapport är starttiden numera när SOS Alarm besvarar 112 samtalet. Det betyder att SOS Alarms larmbehandlingstid är inkluderad i responstiden vilket den inte var förut. Detta påverkar möjligheten att uppnå vårt mål. SOS larmbehandlingstid regleras i ett avtal mellan SOS och Landstinget. I dagsläget saknar vi tidpunkten för när SSRC påbörjar medlyssningen vilket omöjliggör att ta fram jämförbara siffror.

SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet

I verksamhetsplanen för 2017 finns nio uppdrag som syftar till att bidra till att kvalitetsmålet uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

→ **Vidareutveckla våra beredskapsresurser.**

Under året har arbetet med flera uppdrag med koppling till våra beredskapsresurser samordnats och redovisas nedan.

- Arbetet med att införa FörstaInsatsPerson, FIP, på Ljusterö och Sandhamn löper enligt plan. Ljusterös FIP-bil är utrustad och klar. Under hösten kommer vi att utbilda brandmännen i konceptet FIP.
- Analys av restvärdesräddares placering och hur den påverkar SSBF:s grundförmåga till släck- och räddningsinsatser påbörjas under hösten.
- För att kunna ta fram en ambitionsnivå för den maritima organisationen inom SSBF pågår en analys av andra aktörers ansvar till sjöss. Underlag och förslag till inriktning beräknas kunna levereras, enligt plan, i december.
- Ett organisationsövergripande system tas fram för att på ett strukturerat sätt kunna upprätthålla och vidareutveckla våra specialresurser. Analys pågår av behovet av kompetens för de specialresurser som finns inom organisationen. Kravspecifikation för att hantera specialresurser och underlag till utformning av utbildning och övning ska tas fram.
- En översyn av avtalen avseende specialfunktionerna har gjorts för att stämma av att SSBF levererar enligt avtal. Även en jämförelse vad gäller SSBF:s kostnadsutfall för specialfunktionerna med den ersättning som kunden betalar har genomförts. Analys återstår.
- De två taktiska enheterna som startade under början av året är stationerade på Solna respektive Brännkyrkas brandstationer. De taktiska enheterna ger en utökad operativ slagkraft då en utökning med sex personer gör att vi nu kan bemanna två bilar med 1+4, jämfört med tidigare då vi hade den s.k täckstyrkan som bemannade en (1) bil med 1+2. Två personer ur styrkorna har beredskap under kvällar och helger i syfte att kunna kallas in vid särskilda händelser. Under tertialet har personer med beredskap larmats ut vid två tillfällen. De var även insatta under terrorattentatet på Drottninggatan.
- Ett inriktningsbeslut har fattats om att Ljusterö skall få en så kallad BAS 4. Det är en släckbil med större vattentank som är anpassad efter Ljusterös behov.

→ **Fortsätta utveckla den regionala samverkan**

I Stockholmsregionen pågår sedan flera år ett samarbete inom ramen för Samverkan Stockholmsregionen (SSR) vilket skapat ett effektivt och konstruktivt samarbetsklimat i regionen. Vid flera tillfällen per år har olika aktörer kallat till samverkan. Samverkan har skett på så väl inriktande- som verkställandenivå med gott resultat.

Som en direkt effekt av tidigare försök och ett tydligt utvecklingssteg mot en än mer kvalificerad samverkan mellan regionens operativa aktörer fortsätter försöket med gemensam samverkansetablering i ett s.k. kluster i Johannesberget under 2017.

Vi deltar även i arbetet med gemensamma övningar och utbildningar under hösten inom ramen för Ramverk ledning.

I oktober förra året bildades den så kallade BUS-gruppen, **Beredningsgrupp Utryckande Samverkan**. I BUS-gruppen ingår Brandkåren Attunda, Södertörns Brandförsvärsförbund, Norrtälje räddningstjänst, Uppsala Brandförsvär och Storstockholms brandförsvär. Räddningstjänsterna Sala/Heby och Enköping/Håbo deltar inte men följer arbetet som görs i gruppen. BUS-gruppens uppdrag är att ta initiativ till en fördjupad och förbättrad samordning mellan organisationerna och att bereda frågor av operativ karaktär. Gruppen har haft sex möten där ämnen som t.ex. OPSAM T, Rakel, radiolänksamverkan, gemensam ledningsutbildning och regionens kemberedskap har utvecklats.

→ **Utreda kompetensbehov, resursåtgång och avtalsförhållanden för interna och externa specialfunktioner.**

Arbetet pågår och redovisas under uppdraget *vidareutveckla våra beredskapsresurser*.

→ **Säkerställa personell kapacitet och robusthet vid särskilda tillfällen och händelser samt för att kunna bemanna samverkanskluster vid behov.**

Rutinen för *inkallning av personal vid särskilda plötsliga händelser* tillämpas vid behov. Hittills i år har det skett 22 inkallningar till Storstockholms räddningscentral, SSRC vid akut sjukdom och större insatser.

→ **Utveckla risk-och sårbarhetsanalyser, RSA, för att upprätthålla våra förmågor och motstå påfrestningar.**

SSBF initierade under våren ett samarbete mellan SSBF:s verksamheter och med Stockholms stad i syfte att utveckla arbetet med RSA. Målet är att RSA-arbetet ska omfatta ett bredare perspektiv än tidigare och hantera alla typer av risker som påverkar förbundets förmåga att utföra sitt uppdrag och motstå påfrestningar. Det påbörjade arbetet med riksinventering samt risk-och sårbarhetsanalyser kommer att fortsätta under 2018.

→ **Utveckla och intensifiera utbildning och övning.**

Förberedelser har pågått under våren för att, under andra halvåret kunna genomföra utbildningar inom terrorförberedande åtgärder. Fyra utbildningsmoment har tagits fram som riktar sig till olika målgrupper inom organisationen; akut omhändertagande, polistaktik, simulerad ledningsträning och medvetande/förhållningssätt.

Samordningsmöten har genomförts internt och externt för att samordna utvecklingen av styrdokument och en bas för övning och utbildning. Arbetet fortsätter under hösten. Uppdraget att introducera ett koncept med insatsövningar och erfarenhetsbaserade övningar pågår.

Planering för en ledningsutbildning inom regionen har genomförts. Utbildningen kommer att genomföras som ett test under fyra dagar under hösten.

Några exempel på genomförda utbildningar

I samband med terrorattentatet förberedde och genomförde vi ett utbildningsprogram för våra operativa medarbetare. Det handlade om sjukvårdsutbildning, utbildning för våra räddningsledare och utbildning i förhållningssätt för våra brandmän. Detta pågick under försommaren och kommer att fortsätta under hösten.

Under våren har det genomförts övning i rökdykning och övning med utskjutsstege för alla brandstationer med de Taktiska enheterna som hjälp.

Alla stationsansvariga har genomgått utbildning i akut omhändertagande.

Dykarskolan har genomfört en räddningsdykarkurs för 12 elever varav tre är från SSBF.

→ **Utreda SSBF:s maritima verksamhet avseende kompetens-och resursbehov.**

Arbetet pågår och redovisas under uppdraget *vidareutveckla våraberedskapsresurser*.

→ **Tydliggöra ansvarsfördelning och genomförande av insatsplanering.**

En systematisk metod för planering inför insats, insatstaktik och objektskännedom ska tas fram. Arbetet med att ta fram ett processflöde för insatsplanering och en inventeringsmodell är klar. En struktur för hur objektsdokumentationen ska inventeras på distrikten är framtagen. Arbetet med dokumentationen pågår.

En plan för implementering av en förvaltningsorganisation kommer att vara framtagen i slutet av året. I arbetet ingår också att ta fram mallar och checklistor för att underlätta arbetet. Systemet kommer att testas i november-december.

Parallellt med arbetet att ta fram en process och metod för insatsplanering pågår arbetet med att ta fram GIS-funktionalitet (karta) och mobilt användarstöd.

➔ **Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med räddningsinsats.**

Planering och förberedelser har påbörjats för en kommande kommunikationskampanj i syfte att utveckla kunskap, inställning och engagemang vad gäller räddningstjänstens roll och uppgift hos mångkulturella målgrupper.

Uppföljningsmätt i VP 2017

Kvalitetsmål: SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	Mått	Målvärde i VP 2017	Resultat och prognos för måluppfyllelse för helåret i färg
Kapacitet: SSBF ska kunna genomföra fler samtidiga insatser mot frekvent förekommande olyckor	Antal insatser som inte kunnat genomföras pga. fler samtidiga insatser	0	0
SSBF ska kunna genomföra en mycket omfattande räddningsinsats mot stora olyckor			Alla insatser har kunnat genomföras
Noggrannhet: SSBF ska inte, efter avslutad räddningsinsats, behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats	Antal fall SSBF behövt återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats ska minska	0	0
Robusthet: SSBF ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla sin räddningsverksamhet.	Antal fall SSBF inte kunnat upprätthålla sin räddningstjänstverksamhet till följd av störningar	0	0

Studiebesök från Japan kring bemanning och beredskap

I juli månad var SSBF värd för en japansk delegation på 20 personer med höga befattningshavare från räddningstjänsten och civilförsvaret. Det primära målet med besöket var att få information och kunskap om i hur vi löser bemanning och beredskap på olika sätt genom både hel-, deltid och räddningsvärn. Under besöket visades både Östermalms brandstation med sina enheter upp samt delar av vår maritima organisation, dykverksamheten och Djurö räddningsvärn. Besöket varvades med studiebesök, praktiska förevisningar och föreläsningar. Det var ett mycket uppskattat besök av både våra japanska vänner, men även internt hos oss. Besöket genomfördes i samverkan med Sjöräddningssällskapet och Kustbevakningen.

Utvecklingsmål

Utvecklingsmålen innebär en förstärkning av vårt organisatoriska lärande och vår roll i samhällets lärande från inträffade olyckor. Under 2017 fokuserar vi på alla fyra utvecklingsmål från handlingsprogrammet med koppling till räddningsinsatsarbetet. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar.

SSBF ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer

→ **Implementera, pröva och vidareutveckla ledning samt metoder vid komplexa insatser.**

Arbetet har samordnats med, och redovisas under, uppdraget *tydliggöra ansvarsfördelning och genomförande av insatsplanering ovan*.

→ **Utveckla informations- och kommunikationshantering i komplexa miljöer och terrorsituationer.**

Uppdrag med koppling till terror redovisas under utvecklingsmålet *SSBF ska utveckla sin förmåga att verka vid terrorhändelser nedan*.

→ **Utreda SSBF:s externa samverkansavtal i syfte att säkerställa att avtalen motsvarar SSBF:s uppdrag enligt förbundsordningen.**

Arbetet har samordnats med och redovisas under uppdraget *vidareutveckla våra beredskapsresurser*.

SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap

→ **Genomför översyn av planerna för Räddningstjänst under höjd beredskap, RUHB.**

SSBF inväntar detaljerade direktiv från Länsstyrelsen alternativt MSB om vilka beredskapshöjande åtgärder SSBF behöver vidta inför en återuppbyggnad av det civila försvaret. I nuläget säger vi nej på förfrågningar gällande avskaffandet av branddammar i våra medlemskommuner.

SSBF ska utveckla samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella

I verksamhetsplanen för 2017 finns två uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet uppnås och vår förebyggandeförmåga stärks. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbetet kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

→ **Utveckla och kvalitetssäkra operativ samverkan inom regionen.**

Arbetet har samordnats med och redovisas under uppdraget *vidareutveckla våra beredskapsresurser*.

→ **Fortsatt utveckling av SSBF:s förmåga att samverka internationellt, nationellt och regionalt inom ledning av stora och komplexa insatser.**

Arbetet har samordnats med, och redovisas under, uppdraget *vidareutveckla våra beredskapsresurser*.

SSBF ska utveckla sin förmåga att verka vid terrorhändelser

I verksamhetsplanen för 2017 finns fem uppdrag som syftar till att bidra till att utvecklingsmålet uppnås och vår förebyggandeförmåga stärks. Nedan följer en kort redogörelse för pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

→ **Säkerställa vår interna informationsdelning samt utveckla vår samverkan med kommuner, Polisen m.fl. avseende terrorhändelser.**

Under tertialet har SSBF deltagit vid ett Risksammöte med SSBF:s medlemskommuner, 32 regelbundna samverkanskonferenser och 16 samverkanskonferenser utifrån uppkomna händelser och därutöver upprätthållit kontinuerlig kontakt med polisen för delad lägesbild. Vi har samverkat med stora evenemangsarrangörer för att hitta samverkansformer i beredskapsfasen.

Uppdrag som är kopplade till terror och pågående dödligt våld, PDV, har engagerat en stor del av organisationen efter terrorhändelsen på Drottninggatan. Vårens arbete har vikts åt planering och att öka vår grundkunskap. Dialog har löpande skett med polisens sakkunniga och operativa befäl. Samtliga befäl i nivåerna L2-L4 samt ledningsoperatörerna, har fått grundutbildning i polisens förhållningssätt och metodik vid terror/PDV. Planering för fullskaleövningar har skett under sommaren. I mitten av juni månad genomfördes befälsmöte under två dagar mellan våra operativa befäl i nivå

L3 och till viss del L2, L3, L5 från Göteborg. Under dagarna diskuterades relevanta ämnen från inträffade händelser avseende både höga byggnader men även terror och PDV. Regionens resurser presenterades men även Storstockholms räddningscentral, SSRC:s roll och funktioner. Mötesdagarna uppskattades mycket och planer finns att vi besöker våra kollegor i Göteborg under nästa år.

Det har även skett en del finjusteringar i metod och teknik i samband med utalarmering och ledning i händelse av terror. Särskilda indexnoder har exempelvis upprättats och grundläggande planer utarbetats. Utbildningsinsatser tillsammans med polisen har genomförts.

Under tertialet har vi medverkat i Arenastadens säkerhetsgrupp. Fysiska möten sker 1 ggr/månad med erfarenhetsutbyte med alla säkerhetschefer i området.

Vidare deltar SSBF i det försök med samverkanskluster som genomförs i SSR:s regi. Försöket är tvåårigt och finansieras delvis av MSB. I samverkansklustret sker en praktisk samverkan avseende insatser och lägesbild mellan operatörer från ett flertal aktörer bland andra räddningstjänst, polis och Trafik Stockholm.

→ **Genomföra analys och vidareutveckling av operativ planering för terrorhändelse.**

Projektet operativ samordning vid terrorangrepp (OPSAM T) presenterade i februari en rapport med analys och förslag på hur det operativa arbetet på skådeplats kan utvecklas vid en terrorhändelse. OPSAM T är ett projekt som drivits av SSBF tillsammans med Polismyndigheten region Stockholm. På sikt kommer fler aktörer att involveras. Syftet är att minimera påverkan på samhället, maximera överlevnaden hos de drabbade samt motverka terroristernas mål att sätta skräck i samhället i händelse av ett terroristangrepp inom förbundets geografiska ansvarsområde.

Till följd av händelsen på Drottninggatan 7 april har en ny genomförandeplan beslutats utifrån Opsam T med påverkan på hela organisationen. Under majaugusti har en stor del av SSBF:s operativa personal utifrån OPSAM T och lärdomarna från händelsen på Drottninggatan, genomgått ett antal praktiska utbildningar. Dessa har inbegripit mental förberedelse och medvetengörande utbildningar samt utveckling av befintliga koncept för akut omhändertagande och taktiskt uppträdande på en skådeplats med en motiverad gärningsman. Under perioden har en även övningarna för hösten planerats och resurssatts. Dessa övningar inbegriper bland annat två stationsövningar, en större samverkansövning, kaderövningar på stationerna samt att utbildningsmaterial som nomenklaturlistor, rutiner etc. har tagits fram.

Förberedelse och genomförande av utbildning och övning har genererat ett stort antal övertidstimmar.

→ **Stärka förmågan vid terrorhändelser genom kunskap om infrastruktur med möjlig hotbild.**

→ **Genomföra övningar med samverkande aktörer baserade på operativa planer för terrorhändelse.**

Övningar har genomförts under sommaren. Vid dessa besökte de olika ledningsnivåerna olika infrastrukturobjekt med möjlig hotbild och övade ledningsförmåga utifrån ett givet scenario. Övningarna ingår i en övningsserie som sträcker sig från gemensamma målbildsövningar för all personal via kunskaps- och färdighetsträning för operativ personal, formella och tillämpade insatsövningar för operativa styrkor till samverkansövningar med andra aktörer.

→ **Utveckla operativa planer för PDV (pågående dödligt våld) och genomföra övningar med samverkande aktörer.**

Beslut om att en vägledning för samverkan vid pågående dödligt våld, PDV, fattades under våren av MSB efter samråd med dåvarande inrikesminister Anders Ygeman och representanter från Polisen, Socialstyrelsen, SKL, räddningstjänsten, landstinget och fackliga organisationer. Vägledningen tas fram tillsammans med lokala aktörer i Stockholm och Göteborg.

Under tertial 2 genomförde SSBF den fjärde workshopen tillsammans med Polisen i Stockholm och Stockholms läns landsting där MSB:s åttastegmodell för insatsplanering prövats tillsammans med Försvarmaktens metod för insatsplanering. Fokus har varit att testa och förbättra metoden så att den fungerar optimalt för samtliga aktörer och att den går att använda vid insatsplanering inom SSBF.

4. SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare

SSBF ska vara en attraktiv arbetsgivare där allas kompetens tas till vara och utvecklas kontinuerligt. Vi ska stärka arbetsgivarvarumärket genom att aktivt stödja chefer och medarbetare att utveckla attraktiva arbetsplatser. SSBF ska vara en organisation med en öppen och inkluderande arbetsmiljö som är tillgänglig för alla och där diskriminering och trakasserier inte förekommer.

I verksamhetsplan och budget 2017 finns fem uppdrag som syftar till att det centrala målet, att SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare, uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i de fall uppdraget är klart.

→ **Attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och utveckla befintliga medarbetare i linje med förbundets mål och uppdrag.**

Attraktiv arbetsgivarindex, AVI

För att på ett övergripande plan kunna följa upp SSBF:s attraktivitet och utveckling tillämpas Attraktiv arbetsgivarindex (AVI). AVI beskriver de faktiska arbetsvillkoren utifrån ett medarbetarperspektiv. Årets index för såväl operativ (skiftgående) som icke-operativ personal (dagtid) har sjunkit något jämfört med förra året. Detta beror framför allt på att långtidssjukfrånvaron har ökat i båda grupperna. SSBF:s AVI index ligger dock över medianen för alla svarande organisationer. Uppgifterna i AVI 2017 baseras på uppgifter från 2016.

Kompetensförsörjning är en strategiskt viktigt fråga för organisationen.

Under andra tertialet 2017 har rekrytering till analytiker genomförts och rekryteringar till fem enhetschefer och en upphandlare påbörjats. Rekryteringar till deltidsbrandmän till våra deltidsstationer har också påbörjats.

Vi har rekryterat 29 vikarierande brandmän. 22 av dessa har erbjudits tillsvidareanställning. Två av våra brandinstruktörer utbildades tillsammans med våra vikarier under sommaren. Tanken är att de ska kunna verka som brandmän då de fått relevant utbildning. De har även gått utbildningen Räddningsinsats.

Vid rekrytering av brandinspektörer är antalet behöriga sökanden fortsatt lågt, även vid senaste rekryteringen i våras som gick ut i hela landet. Antalet sökande till brandingenjör vid högskolorna går ned och antalet som vidareutbildas på MSB för behörighet som räddningsledare i kommunal räddningstjänst har enligt uppgift aldrig varit så lågt som i våras.

SSBF:s rekryteringsgrupp utökas

Fyra nya medarbetare har rekryterats till rekryteringsgruppen och de kommer under september, tillsammans med befintliga medlemmar i rekryteringsgruppen, genomgå utbildning i kompetensbaserad rekrytering.

En lönekartläggning har genomförts

En lönekartläggning och analys samt handlingsplan för jämställda löner har genomfört. Några osakliga löneskillnader utifrån jämställdhetsperspektiv, kvinnor jämfört med män, kan i dagsläget inte hittas.

→ **Fortlöpande stärka chefer och medarbetares engagemang och förutsättningar för att göra det bästa för att uppnå förbundets mål och uppdrag.**

Vi har genomfört en kartläggning och planering för e-utbildning i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor. Uppstart sker under hösten för avdelnings- och enhetschefer. E-utbildningen ska därefter genomföras av samtliga medarbetare i organisationen.

Resultatet av årets medarbetarenkät visade ett mer positivt resultat än vid förra mätningen 2014. Svarsfrekvensen låg på 73 procent och vi kan med glädje konstatera att 90 procent av alla svarande medarbetare ser fram emot att gå till jobbet och upplever sitt arbete som meningsfullt.

Förbättrat resultat i Hållbart medarbetarindex, HME

Liksom övriga kommuner i landet följer även SSBF medarbetarnas engagemang och organisationens förmåga att ta tillvara och skapa motivation. Detta sker genom ett så kallat HME-index. Här har vi avsevärt förbättrat oss och jämfört med 2012 har SSBF ökat index från 62 till 82 poäng. Därmed ligger vi bland de bättre kommunerna. Nya chefer, arbetsledare och skyddsombud har fått utbildning i arbetsmiljö och hälsoförebyggande åtgärder.

→ **Fokusera på hälsoförebyggande insatser samt en god och säker arbetsmiljö för samtliga medarbetare.**

Hälsoindex

För att på ett övergripande plan kunna följa upp SSBF:s hälsoläge tillämpas Hälsoindex som utgår från inrapporterad sjukfrånvaro. Årets index, vilket avser 2016, för såväl operativ (skiftgående) som icke-operativ personal (dagtid) och har ökat från förra årets 83 till 109 för operativ personal respektive 124 för icke-operativ personal. Högsta index ligger på 130. Långtidssjukskrivningarna för båda grupperna har ökat till 4 procent av arbetade timmar. Frisktalet ligger på 65 procent respektive 97 procent för de två grupperna. Uppgifterna i Hälsoindex 2017 baseras på uppgifter från 2016.

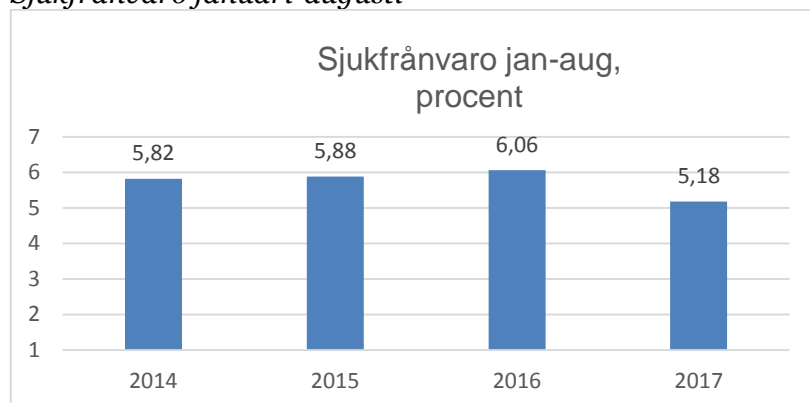
Årlig fortbildning i fysisk träning och skadeförebyggande åtgärder

Uttryckningspersonalen fortbildas årligen i fysisk träning och skadeförebyggande åtgärder. Under våren har en simansvarig från varje grupp utbildats i vattenlivräddning och simteknik, totalt 50 medarbetare från 14 stationer.

Vi kvalitetssäkrar arbetskapaciteten och hälsan genom årliga fysiska tester och hälsokontroller. För medarbetare som inte arbetar i uttryckande tjänst erbjuds i hälsoförebyggande syfte olika friskvårdsaktiviteter samt individuella hälsoprogram.

Fastställande av diagnos och ev. behandling som operation med efterföljande rehabilitering är genomförda med hjälp av företagshälsovården, specialistläkare och fysioterapeuter. Ett nätverk av dessa resurser samverkar med SSBF i syfte att effektivisera rehabiliteringen och förkorta sjukfrånvaron. Så gott som samtliga långtidssjukskrivna har eller förväntas återkomma till arbete inom SSBF.

Sjukfrånvaro januari-augusti

Sjukfrånvaron har sjunkit jämfört med de senaste tre åren. Hittills i år har antalet långtidssjukskrivna varit färre än tidigare. Den största positiva utvecklingen har skett i gruppen över 50 år.

Arbetsskador anmälda januari – augusti

Fallolycka	Belastningsskada	Slag av föremål	Klämskada	Bullerskada	Sjukdom
5(3)	3 (2)	2 (1)	1	1	2 (1)

Siffrorna inom parentes anger antal med sjukskrivning

Under perioden januari-augusti har 14 arbetsskador rapporterats, vilket är två färre än motsvarande period förra året. Tre av de inrapporterade skadorna skedde 2016. Fem av skadorna ledde till kortare sjukfrånvaro och två till mer än 14 dagar. Den vanligaste olycksformen är att man faller på plan mark.

→ Se över vår följsamhet mot avtals- och villkorsfrågor i anställningsförhållandet

Tillsammans med arbetstagarorganisationerna har anställningsavtal och vår följsamhet mot kollektivavtal och övriga förekommande lagar börjat ses över. De första månaderna har fokuserat på operativ personal som arbetar helt, delvis eller tidvis dagtid. Initialt har tre partsgemensamma samtal förts kring nuvarande och framtida anställningsvillkor för de med s.k. delade tjänster för olika ledningsnivåer samt vissa specialfunktioner. MBL-processen har inletts med information enligt MBL 19 §.

Utöver ovanstående har sex förhandlingar och överläggningar om ersättningar och andra villkor i anslutning till nytt centralt avtal för deltidsbrandmännen, RiB 17 genomförts. Fyra överläggningar och förhandlingar om övriga ersättningsfrågor kopplade till tolkning av kollektivavtalet har dessutom genomförts hittills i år.

→ Göra en samlad analys av SSBF:s arbetsgivarvarumärke och ta fram förslag till åtgärder för att stärka positionen.

Planering och förberedelser inför arbetet med att stärka SSBF:s varumärke som arbetsgivare har genomförts. Arbetet kommer att genomföras under hösten och syftar till att lägga grund för hur SSBF långsiktigt ska arbeta med att attrahera, rekrytera, behålla och avveckla medarbetare, samt hur vi ska kommunicera kring detta.

Uppföljningsmätt i VP 2017

Mål: SSBF är en attraktiv arbetsgivare med rätt kompetens och god arbetsmiljö som har engagerade medarbetare	Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2017	Resultat och prognos för måluppfyllelse för helåret i färg	Kommentar till avvikelse:
SSBF ska vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar nya medarbetare och utvecklar redan anställda medarbetare.	Arbetsgivarindex (AVI)	130	121 (operativa) resp. 131 (icke-operativa)	Antalet långtidssjukskrivna under 2016 (som resultatet bygger på) var fler än väntat. Vilket lett till att vi inte nått önskat indextal.
	Hållbart medarbetarindex/ Medarbetarenkät	73	82	
Sammansättningen av SSBF:s medarbetare ska spegla samhällets sammansättning utifrån kompetensbehovet.	Jämställdhetsindex (JÄMIX) hos icke operativ personal	110	119 (Operativa) resp 134 (Icke-operativa)	
Den fysiska och psykiska hälsan hos SSBF:s medarbetare ska öka. Riskerna för arbetsskador ska beaktas och förebyggas.	Sjukfrånvaro- och arbetsskadestatistik.	Sjuktal: Lägre eller lika med 2016	Sjukfrånvaro 5,18 % Arbetsskador: 14 stycken	
	Hälsoindex	105	109 (operativa) resp 124 (icke-operativa)	

5. SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling

SSBF:s avsikt är att tillgodose och värna en långsiktig och uthållig användning av naturresurserna. Vårt miljöarbete ska därför minska negativ miljöbelastning och bidra till en mer hållbar utveckling. Målet är att vi ska ta hänsyn till miljöaspekterna i hela verksamheten. Samtliga medarbetare ska enligt SSBF:s miljöpolicy ha goda kunskaper inom miljöområdet. En utgångspunkt för SSBF:s miljöarbete är att varje avdelning ska bedriva ett miljöarbete som leder till minskad miljöbelastning.

I verksamhetsplanen för 2017 finns tre uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet att SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling uppnås. Nedan följer en kort redogörelse för det pågående arbeten kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och en bock i det fall uppdraget är klart.

→ **Genomföra en kartläggning och nulägesanalys, s.k. miljöutredning, av SSBF:s miljöpåverkan.**

En miljöutredning pågår och beräknas vara klar i slutet av oktober. Strategiskt utvalda befattningar har valts ut för intervju och alla enhetschefer är delaktiga i miljöutredningen. Miljöutredningen utesluter verksamheten på fältet dvs. miljöpåverkan av bränder, olyckor och annan operativ verksamhet.

→ **Stärka vår förmåga att ta hänsyn till miljöpåverkan i vårt utförande av räddningsinsats.**

Rening av vatten på Ågesta övningsanläggning

I slutet av 2016 installerades ett kolfilter på det befintliga reningsverket på Ågesta övningsanläggning. Syftet med kolfiltret är att rena vattnet från pfos. Under årets första månader togs vattenprover som visar att halterna av pfos minskat med flera hundra procent. Huddinge kommun och Stockholm vatten är mycket nöjda med hur vi har hanterat ärendet.

I mars fick vi ytterligare ett föreläggande från Huddinge kommun gällande Ågesta, "föreläggande om riskbedömning och utredning av förorenat område". Föreläggandet innefattar sex punkter där vi ska titta mer på om befintliga föroreningar spridit sig.

Vi har tillsammans med Vattenfall och deras dotterbolag SVAFO investerat i en vattenreningscontainer på Ågesta. Den har installerats under sommaren. Containern kommer att rena vatten som pumpas upp från kärnkraftverkets bergvattendränagebassäng. I samverkan med Vattenfall/SVAFO har vi lämnat in en kontrollplan till Länsstyrelsen och Huddinge kommun. Ytterligare provtagningar kommer att göras i området runt den bäck som leder ner mot Vidjaområdet.

Vi handlar genom våra ramavtal produkter som uppfyller miljökraven. Många stationer har infört miljöstationer för sortering av miljöfarligt avfall.

✓ SSBF ska erhålla miljöcertifiering och fortsätta arbeta enligt miljöstandarden Svensk Miljöbas.

SSBF har godkänts i en revision och har erhållit miljödiplom. Arbetet med diplomeringsen, miljöledningssystemet och det systematiska miljöarbetet hänger ihop med miljöutredningen ovan som är ett krav för att vi ska erhålla diplom.

Miljöörkortet är pausat då utbildningen inte längre är ändamålsenlig på grund av bristande uppdatering. SSBF letar efter en annan leverantör av grundläggande miljöutbildning men utreder också möjligheten för att skapa en egen utbildning relevant för SSBF:s specifika verksamhet.

Uppföljning

Mål: SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	Indikator/ Målvärde i VP 2016	Resultat och prognos för måluppfyllelse för helåret i färg	Kommentar till avvikelse:
Extern revision av minskad miljöbelastning i enlighet med kraven i Svensk Miljöbas	Godkänd enligt revision och erhåller miljödiplom	Godkända enligt miljörevision	
Energiförbrukningen ska minska	Energiförbrukningen ska vara lägre per 2017 jämfört med 2016	Redovisas i Årsredovisningen	
Användningen av mängden miljövänligt drivmedel ska öka.	Öka jmf med uppgift per 2015-12-30	Årsredovisningen	

6. SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället

Det är centralt för verksamheten att vi upplevs som enkelt kontaktbara och tillgängliga. Enskilda och andra myndigheter behöver veta vart de ska vända sig samt ha förtroende för SSBF:s kompetens och de svar de får. Alla ska bemötas med professionalitet och respekt på ett jämlikt sätt.

Under 2016 påbörjades ett omfattande arbete med målet att vara en e-myndighet 2019. SSBF planerar att utveckla organisationens ärende-, dokument- och arkivhantering till en effektivare elektronisk informationshantering. Internt i organisationen kommer förändringsarbetet att innebära bland annat en digitalisering av ärendeprocesser och en digital arkivhantering. Vårt mål är att bli en e-myndighet som kännetecknas av öppenhet, effektivitet och rättssäkerhet.

Alla enheter och stationer arbetar för att upprätthålla en hög tillgänglighet genom att svara på e-post och telefon från allmänheten, samverkande parter samt verksamhetsägare. Stationerna tar emot såväl planerade som spontana besök när verksamheten så tillåter. Brandinstruktörerna som finns på Brännkyrka och Kista brandstationer får många förfrågningar om studiebesök och de tar emot besök bl.a. från nyanlända och klasser från SFI (svenska för invandrare). Brandinstruktörerna ger information om hur räddningstjänsten fungerar i Sverige, att vi finns till för att hjälpa, och besökarna får bl.a. prova handbrandsläckare.

Storstockholms räddningscentral, SSRC, hanterar larmsamtal från enskilda genom medlyssning från SOS Alarm. Vi har under januari-augusti hanterat cirka 17 000 medlyssningar från SOS Alarm. SSRC hanterar även SSBF:s telefonväxel utanför kontorstid.

I verksamhetsplanen för 2017 finns tre uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet att SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället. Nedan följer en kort redogörelse för pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar.

Utveckla SSBF mot att vara en e-myndighet 2019.

En förutsättning för att vi ska kunna bli en e-myndighet är att vi har en fungerande infrastruktur vad det gäller vår informationshantering. Informationsutbytet, internt och externt måste vara identifierat och beskrivet. Detta görs genom kartläggning och sammanställning i en dokumenthanteringsplan. Kartläggningen av de interna processerna och dokumenthanteringsplanen beräknas bli klart i år.

I arbetet mot att utveckla SSBF mot att vara en e-myndighet 2019 är ett team bildat med en utsedd teamledare.

→ **Utveckla systemet av kanaler, aktörer och budskap i syfte att säkerställa en effektiv kommunikation såväl internt som externt.**

SSBF:s kommunikationssystem består av organisationens samlade aktörer, kanaler och budskap. Kommunikationssystemets uppgift är att skapa relationer mellan *aktörer* (vem/vilka vi vill kommunicera med), *kanaler* (kommunikationsformer) och *budskap* (innehåll) och att få dem att samverka på ett effektivt sätt.

Utifrån det arbete som gjordes under 2016 med att ta fram en ny kommunikations- och kanalstrategi för SSBF, och som bland annat beskriver hur kommunikationssystemet ska utvecklas, har följande åtgärder vidtagits:

- En övergripande plan för kanalinhålls har tagits fram för året.
- En ny lösning för internkommunikation med stöd av digitalskytning ("intern-tv") har implementeras vid alla verksamhetsställen inom förbundet.
- I syfte att öka medarbetarnas möjlighet att få ta del av förstahandsinformation från förbundsledningen filmas informationsmöten. Filmerna tillgängliggörs för samtliga medarbetare via intranätet.
- Ett nytt verktyg för PR- och pressarbete har införts.
- En helt ny extern webbplats för SSBF håller på att tas fram. Planerad lansering av den nya webbplatsen är i mitten av oktober.
- Planering och förberedelser för att ta fram ett nytt intranät för förbundet har påbörjats.

→ **Stärka chefer och medarbetares kommunikativa förmåga så att dialogen vid såväl interna som externa relationer bygger på respekt, fakta och professionalitet.**

Under året har arbete för att stärka chefers och medarbetares kommunikativa förmåga genomförts. En del av detta handlar om det pågående utvecklingsarbetet inom förbundsledningen där kommunikation ska nyttjas effektivt som ledningsverktyg och där kommunikativa aspekter ska vägas in tidigt inför och vid beslut i förbundsledningen. En annan del handlar om att träna och ge förutsättningar för medarbetare att bli effektiva i sin kommunikation. I det syftet har mediautbildningar genomförts med personal från SSRC.

Uppföljningsmått i VP 2016

Mål: SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	Indikator/ Målvärde i VP 2017	Resultat och prognos för måluppfyllelse för helåret i färg
Antal besökare på webb och sociala medier	Antal	Årsredovisningen
NMI, medborgare (SCB) Medborgarnas upplevelse/uppfattning om räddningstjänsten		Årsredovisningen

7. SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning

En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi. Det innebär att vi ska använda resurser på ett effektivt sätt för att nå bästa samhällsnytta och att samtliga medarbetare har en hög ekonomisk medvetenhet. SSBF ska kännetecknas av ordning och reda samt flexibilitet utifrån förändringar som sker i omvärlden eller internt.

I verksamhetsplanen för 2017 finns sju uppdrag som syftar till att bidra till att det centrala målet att SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning uppfylls. Nedan följer en kort redogörelse för pågående arbete kring dessa. I vilken grad uppdragen i verksamhetsplanen förväntas genomföras under året anges med pilar och den prognostiserade måluppfyllelsen återges i en trafikljussymbol.

→ Bedriva en aktiv omvärldsbevakning avseende lagstiftning som styr SSBF:s verksamhetsområde.

Vi har under perioden tagit del av information kring den nya dataskyddsförordningen. Ytterligare information kommer att inhämtas via Datainspektionen senare under hösten.

→ Säkerställa att SSBF har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd avseende informationssäkerhet, tillträdesbegränsning och säkerhetsprövning.

Arbetet med att säkerställa att SSBF har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd fortsätter. Befattningar som ska placeras i säkerhetsklass är identifierade och ansökan är inskickad till SÄPO. Samarbete med externa aktörer fortsätter för att utbyta erfarenheter och dra nytta av varandras arbete kopplat till säkerhetsskydd. För att säkerställa vad som är skyddsvärt inom SSBF:s verksamhet har arbetet med att genomföra säkerhetsskyddsanalyser inletts. Säkerhetsskyddsavtal kommer att tecknas med konsulter som i sitt arbete får ta del av hemlig information.

↘ Skapa förutsättningar för samt stödja arbetet med ett systematiskt säkerhetsarbete på lokal nivå

En första riskinventering har genomförts på Kista brandstation kopplat till intern säkerhet och säkerhetsskydd. Arbetet med att skapa ett digitalt stöd så att man på lokal nivå kan genomföra risk- och sårbarhetsanalyser har påbörjats. Arbetet fortsätter 2018.

→ Säkerställa SSBF:s digitala processer.

Utveckling av ledningsstödet Helios pågår. Helios grundplattform är i stort sett klar. Samtliga datamängder från medlemskommunerna, Lantmäteriet med flera är

strukturerat och försörjningen är säkerställd. Helios (insats), den mobila klienten av Helios pågår. Design med menyer och inköp av hårdvara till prototyp/test pågår. Även utveckling av andra konfigurationer av webbklienten har påbörjats vad gäller kravspecifikation. Arbetsnamn på dessa är Helios station och Helios publik.

➔ **Samordna yttre och inre ledning samt förbereda samlokalisering med SOS Alarm och anpassa SSBF:s huvudkontor utifrån ett organisatoriskt helhetsperspektiv**

I det pågående arbetet med att flytta Storstockholms räddningscentral från Täby till Johannes brandstation ändrades inriktningen i början av året från en tänkt placering under jord, i berggrummet, till att i stället grupperas ovan jord. För SSBF innebär lösningen goda möjligheter att kombinera inre och yttre ledning. En risk- och sårbarhetsanalys av Johannesanläggningen har genomförts. Projektet har nu kommit igång på allvar. Ett första projekteringsmöte är genomfört.

➔ **Analysera vårt behov av, nyttjande och krav på utbildnings- och övningsanläggningar.**

En arbetsgrupp är tillsatt och arbetet har påbörjats.

➔ **Genomföra analys av våra inköp kopplat till befintliga upphandlingsavtal samt ta fram och implementera åtgärder som syftar till att skapa en stabil inköpsorganisation.**

En analys av inköp under 2016 har genomförts. Utifrån analysen har åtgärdsförslag tagits fram för att öka avtalsföljsamhet och öka andelen inköp via avtal. Som ett led i implementering av den nya, mer formaliserade, inköpsprocessen sker informations-tillfällen med och för nyckelpersoner.

7.1 Ekonomi

7.1.1 Det ekonomiska utfallet ska vara i balans med budget

Storstockholms brandförsvär har som mål att redovisa en budget i balans med självfinansiering av investeringar vilket förväntas uppnås under året. I verksamhetsplan och budget 2017 framgår att "en god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi". SSBF prognostiserar i år ett överskott mot budget vilket stärker det egna kapitalet och gör SSBF bättre rustad för framtida oförutsedda händelser/kostnader.

Budget för 2017 utgår från beslutade medlemsavgifter om 414 kr per invånare och 17000 kr per kvadratkilometer fast mark, totalt 571,9 mnkr. Övriga intäkter som automatlarm, tillsyn och tillstånd m.m. budgeterades till 84,7 mnkr. Totala medel till förfogande uppgår till 658,6 mnkr.

Uppföljningsmått i VP 2017

Mål: SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning	Mått	Indikator/ Målvärde i VP 2017	Resultat	Kommer målet i VP att uppnås under året?
	Prognossäkerhet	+/- 2 %	Redovisas i Årsredovisning	JA
	Självfinansieringsgrad om minst 100 %	100 %	Redovisas i Årsredovisning	JA

7.1.2 Analys av lagd prognos

Driftredovisning

Utfallet för tertial 2 2017 uppgår till ett nettoöverskott mot budget med 10,6 mnkr vilket kan jämföras med 39,6 mnkr föregående år motsvarande period. För helåret prognostiseras ett överskott om 10,6 mnkr vilket avviker från budget och prognos i T1 (18,0 mnkr).

För helåret prognostiseras ett positivt resultat om 10,6 mnkr och avsikten är att likt föregående år använda överskottet till att trygga det pensionsåtagande som ligger i balansräkningen. Under tertialet har förbundsdirektören fattat ett par tunga verksamhetsbeslut som påverkat resultatet och innebörden av dessa beslut beskrivs nedan.

Förmåga att agera vid terrorhändelser

Insatsen på Drottninggatan den 7 april (terrordådet) inklusive efterarbete de påföljande dagarna medförde stort uttag av övertid. Terrordådet föranledde också förhöjd beredskap påföljande veckor. Sammantaget gav detta en förhöjd övertidskostnad om 750 tkr.

Arbetet med att stärka den operativa förmågan vid terrorhändelser och pågående dödligt våld, dvs att leda och genomföra räddningsinsatser på skadeplatser där olyckan har en egen ond vilja, har pågått sedan juni 2016. I samband med terrordådet på Drottninggatan den 7 april 2017 prövades organisationens förmåga. Vi fick ett kvitto på att arbetet var på rätt väg, såväl som bekräftelse på de farhågor och frågor som vi identifierat som utmaningar. Drottninggatan ökade vår motivation och ambition att förbereda oss och höja nivån för att kunna möta kommande terrorhandlingar, med fokus på mer komplexa insatser, längre tidsförlopp och flera parallella skadeplatser.

Under sommaren har samtlig uttryckande personal genomfört utbildning och övning i personligt agerande och gruppens agerande vid räddningsinsatser i så kallad röd zon, dvs där det finns en riskbild kopplad till hot om terror/pågående dödligt våld. Under hösten bygger vi på systemet med utbildning och övning i hur flera gruppers samverkande agerande, ledningsträning, samt genomför fleraktörsövningar ihop med Polisen, ambulansen och andra räddningstjänster.

För att på kort tid genomföra denna utbildningssatsning på att öka vår förmåga att agera vid terrorhändelser, och utan att ge avkall på ordinarie och redan inplanerade utbildningar, har utbildningen planerats in med övertid. Det har gett oss en förhöjd personalkostnad om drygt 2,5 mnkr. Ytterligare kostnader för genomförandet är det utbildningspaket med instruktörer som införskaffades, utbildningsinsatsen har också minskat våra möjligheter till att hyra ut våra övningsanläggningar.

RiB 2017

Det nya centrala kollektivavtalet för deltidsanställda brandmän, RiB 17, ledde till missnöje hos våra deltidsmedarbetare där ett antal personer sa upp sig. Det ledde också till vägran hos den kvarvarande beredskapsorganisationen att ta så kallade extra beredskapspass. Detta innebar sammantaget att vi haft ett stort antal vakanser på våra deltidsstationer Vaxholm och Ljusterö. De för oss kännbara konsekvenserna med att försörja våra RiB-stationer eskalerade under semesterperioden. I juni krävdes förstärkning i form av beordrad övertid från heltidsstyrkan för att säkerställa bemanningen. Ökningen av direkta övertidskostnader uppgår till 1,9 mnkr för perioden men kommer även att ge förhöjda kostnader under hösten.

Resultaträkning tertial 2 samt prognos för helår 2017

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2017 jan-aug	Utfall 2016 jan-aug	Prognos 2017	Budget 2017
Medlemsavgifter	381,2	375,8	571,9	571,9
Automatalarm inkl. abonnemang	29,4	32,7	43,6	45,3
Övriga intäkter*	27,4	27,2	37,5	39,4
Finansiella intäkter	0,2	0,9	0,2	2,0
Summa intäkter	438,2	436,6	653,2	658,6
Lönekostnader inkl Pf	311,8	294,00	463,8	451,7
Hyseskostnader	24,7	23,0	35,9	38,5
Övriga kostnader	71,9	66,3	112,9	118,7
Avskrivningar	10,7	10,9	16,4	18
Finansiella kostnader	8,5	3,0	13,6	13,7
Summa kostnader	427,6	397,2	642,6	640,6
	10,6	39,4	10,6	18

* inkl tilläggstjänster 2016

Medlemsavgifter

Budget för 2017 utgår från beslutade medlemsavgifter om totalt 571,9 mnkr, vilket är 8,1 mnkr mer än föregående år. De högre invånarantalen i medlemskommunerna ger SSBF högre intäkt trots att medlemsavgiften om 414 kr per invånare och 17 000 kr per kvadratkilometer fast mark är oförändrad från föregående år.

Intäkter för automatlarm

Intäkter för automatlarm inkluderar även abonnemangsavgift som prognostiseras lägre än budget då antalet automatlarm minskat med ca 200 stycken i förhållande till motsvarande period 2016 vilket motsvarar drygt 2 mnkr. Viss osäkerhet finns dock i prognosen beroende på antalet automatlarm är svårt att prognostisera och att det egentligen är ett gott tecken att mängden onödiga larm går ned. Tidigare osäkerhet kring fakturering med anledning av nya händelserapporter har eliminerats då testerna fallit väl ut och fakturering löper åter plan enligt.

Övriga intäkter

Övriga intäkter prognostiseras 1,9 mnkr lägre än budgeterat och är en effekt av vår utökade satsning av övningsverksamhet som innebär att vi själva nyttjar våra övningsanläggningar i högre grad samt att Södertörns brandförsvär färdigställt egen övningsanläggning.

Finansiella intäkter

Från den 1 januari 2017 är intäktsräntan noll på grund av en lagändring varför prognosen kvarstår på 0,2 mnkr likt i T1, vidare kommer budgeterade intäkter från kapitalförvaltning att förskjutas till 2018.

Lönekostnader (inkl. sociala avgifter och pensioner)

Lönekostnader prognostiseras till 463,8 mnkr vilket är 10,3 mnkr högre än i T1 vilket kan förklaras av ökade kostnader för övertid (drygt 5,2 mnkr), också det förtida upphörandet av utvecklings- och räddningschefens anställning har påverkat negativt. Vid införandet av Daedalos personalmodul (personalplaneringssystem) uppstod tekniska komplikationer och inkörningsproblem vilket medförde felaktiga registreringar. Denna försvårade planering med att aktivt omfördela resurser mellan stationerna med övertidsinkallningar som direkt konsekvens vilket också påverkat kostnadsutvecklingen i negativ mening.

Prognosen för året avseende premiekostnaden för den förmånsbestämda ålderspensionen har ökat jämfört med KPAs prognos i T1, och ett arbete tillsammans med KPA har påbörjats för att minimera framtida prognosers avvikelse (ca 3 mnkr).

Hyreskostnader

Hyreskostnader budgeterades till 38,5 mnkr, och prognostiseras 35,9 mnkr. Orsaken är återbetalning avseende fjolåret som reglerar självkostnaderna i hyresavtalet med Stockholms stads fastighetskontor.

Övriga kostnader

Övriga kostnader är lägre än budgeterat då det pågående arbetet med att flytta Storstockholms räddningscentral från Täby till Johannes brandstation har förändrat inriktning. Från en tänkt gruppering under jord, i bergrummet, till att istället grupperas ovan jord vilket också innebär att förväntade kostnader uppstår senare. Också den planerade flytten av Dyk och Materialdepån från Ågesta till Lidingö har

blivit framskjuten vilket ger minskade kostnader för året. Också befarade kostnader för sanering av PFOS på Ågesta har fallit ut till lägre kostnad än tidigare estimat.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader prognostiseras till 13,6 mnkr vilket är 0,1 mnkr lägre än budget. På grund av rådande ränteläge betalar SSBF inlåningsränta på kapital på bankkontot.

7.1.3 Balansräkning med kommentarer

Nedan redovisas balansräkningen per den 31 augusti 2017 och per den 31 december 2016.

Balansräkning (mnkr)	2017-08-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	40,7	41,6
Maskiner och inventarier	142,8	137,2
Summa anläggningstillgångar	183,5	178,8
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	9,1	9,5
Förråd mm	2,3	2,4
Övriga kortfristiga fordringar	413,8	513,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15,1	26,7
Likvida medel	229,6	159,4
Summa omsättningstillgångar	669,9	711,6
SUMMA TILLGÅNGAR	853,4	890,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
Balanserat eget kapital eget kapital	139,2	101,6
Periodens resultat	10,7	37,6
Summa eget kapital	149,9	139,2
Avsättningar		
Pensionsskuld	489,7	487,1
Summa avsättningar	489,7	487,1
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	7,1	47,0
Semesterlöne- och övertidsskuld	49,3	48,0
Övriga kortfristiga skulder	8,0	12,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	149,4	156,9
Summa kortfristiga skulder	213,8	264,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	853,4	890,4

Anläggningstillgångar

Anskaffning av träningsutrustning, ett ledningsfordon, två släckbilar, reningsanläggning till Ågesta är genomförd.

Kundfordringar

Kundfordringarna är i nivå med förra årets utgång.

Övriga kortfristiga fordringar

Skillnaden mot föregående års utgång är marginell.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Minskningen av förutbetalda kostnader består till stor del av att vid årsskiftet finns hyresfakturer periodiserade i sin helhet samt fakturer avseende försäkring för helåret. Upplupna ränteintäkter finns inte i år på grund av det låga ränteläget.

Likvida medel

Likvida medel har ökat sedan föregående års räkenskaps utgång .

Pensionsskuld

Pensionsskulden har ökat med ca 2,6 mnkr sedan årsskiftet och uppgår nu till 489,7 mnkr. Ansvarförbindelse avseende pensionsskuld uppgår till 53,5 mnkr vilket är 0,1 mnkr högre än årsskiftet.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulden har minskat sedan årsskiftet då fakturer inkom i december för årsabonnemang samt första kvartalets hyror.

Semester- och övertidsskuld

Semesterskulden är lägre mot årsskiftet då det efter semesterperioden är flera som har tagit ut förskottssemester. Övertidsskulden är 3,7 mnkr högre jämfört med årsskiftet.

Övriga kortfristiga skulder

Per augusti är moms-skulden endast för en månad till skillnad mot två månader vid årsskiftet.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

Upplupen avgiftsbestämd ålderspension är per den 31 augusti 7,5 mnkr lägre mot årsbokslutet.

Nedan redovisas förbundets panter och ansvarförbindelser per den 31 augusti 2017 och per den 31 december 2016.

Panter och ansvarsförbindelser	2017-08-31	2016-12-31
Panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser:		
Pensionsskuld intjänad före 1998 (avser IPR och PA-KL inkl löneskatt upparbetat i SRB)	53,5	53,4
Övriga förpliktelser:		
Leasingåtagande	0	0
Avtal lokalhyror	257,0	218,1

7.1.4 Kapitalkostnader

Under budgetposten kapitalkostnader redovisas avskrivningskostnader för investeringar samt eventuell realisationsvinst/-förlust vid försäljning av anläggningstillgångar.

För perioden redovisas ett utfall om 9,4 mnkr. Utfallet utgörs av avskrivningar om 10,7 mnkr samt, utifrån försäljning av fordon, en korrigerig av anskaffningsvärde och återföring av tidigare avskrivningar till ett nettobelopp om 1,3 mnkr. För helåret prognostiseras ett utfall för kapitalkostnader om 15,1 mnkr utifrån avskrivningar och försäljning av fordon.

I tabellen nedan presenteras utfall per den 31 augusti och prognos per den 31 december 2017 samt avvikelse mot budget 2017.

(mnkr)	Budget 2017	Utfall 31/8 2017	Prognos 31/12 2017	Avvikelse budget- prognos
Kapitalkostnader	18,0	9,4	15,1	2,9

7.1.5 Investeringar

Investeringsramen för 2017 uppgår till 24,5 mnkr. Utfallet för årets planerade investeringar har under perioden blivit 15 285 tkr. För helåret beräknas utfallet bli 2,9 mnkr över budget.

Årets planerade investeringar avseende fordon utgörs av två släck/räddningsfordon för sammanlagt 8,7 mnkr (chassin införskaffades 2016), två höjdfordon på 10,7 mnkr

(chassin införskaffades 2016), ett lastväxlarfordon för 2,6 mnkr samt en hjullastare till Ågesta för 1,1 mnkr. Inom materiel anskaffas träningsutrustning för 1,4 tkr.

Av planerade fordonsinvesteringar kommer tre räddningsfordon och två höjdfordon att genomföras. Lastväxlarenheten kommer att levereras först i maj 2018. Vad gäller hjullastaren undersöks möjligheten att köpa en begagnad. Anskaffning av träningsutrustning har genomförts som planerat.

Utöver de planerade behoven tillkom en, nu införskaffad, reningsanläggning (PFOS) på Ågesta för 0,5 mnkr samt ny integrerad kommunikationsplattform för telefoni om 0,5 mnkr samt utökad kapacitet för datalagring om 0,9 mnkr. Carporten på Brännkyrka brandstation färdigställs inom kort och beräknas kosta 0,5 mnkr.

I tabellen nedan presenteras utfall per den 31 augusti och prognos per den 31 december 2017 samt avvikelse mot budget 2017.

(mnkr)	Budget 2017	Utfall 2017 jan-aug	Prognos 2017	Avvikelse budget- prognos
Fordon och materiel	24,5	14,9	25,0	-0,5
Byggnader och anläggningar	0	0,5	1,0	-1,0
IT	0		1,4	-1,4
Summa investeringar	24,5	15,4	27,4	-2,9